

*Канд. техн. наук, доцент Ю. О. Акімова,
канд. ф.-м. наук, доцент О. А. Осмаєв
кафедри вищої математики та фізики
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН МАТЕМАТИЧНОГО ЦИКЛУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Реальна загроза життю і здоров'ю учасників освітнього процесу внаслідок збройної агресії Росії та оголошення в Україні воєнного стану поставили задачу переформатування ведення навчального процесу перед багатьма закладами вищої освіти нашої рідної країни.

Тому актуальності набуває розвиток цифрових компетенцій, освоєння та використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій усіма учасниками освітнього процесу, як студентами (які як правило зараз більш досвідчені у сучасних цифрових технологіях порівняно зі своїми викладачами), так безпосередньо і в першу чергу викладачами.

Саме зараз настав час використовувати досвід, який здобули викладачі кафедри вищої математики та фізики УкрДУЗТ протягом останніх років під час пандемії коронавірусної хвороби, та опанування моделі дистанційного навчання. А саме: використання платформи дистанційного навчання Moodle, сервісу відеоконференцій Zoom, соціальних мереж, месенджерів та електронної пошти [1, 2].

Але в умовах воєнного стану не завжди є можливість користуватися інтернетом, бо іноді виникають перебої як з електропостачанням, так і зі зв'язком взагалі. Отже, організація навчального процесу, на наш погляд, має бути переформатована, оскільки за нинішніх складних умов вищий навчальний заклад має стати джерелом не лише здобуття інтелектуального досвіду, а й емоційної підтримки всіх учасників навчального процесу. На нашу думку, основними методологічними аспектами викладання дисциплін математичного циклу в умовах воєнного стану є таке.

По-перше, за будь-яких умов не ігнорувати сигнали повітряної тривоги: почули сирену – переходьте в укриття! Головне – це життя та здоров'я всіх учасників освітнього процесу.

По-друге, особливу увагу звертати на атмосферу довіри та психологічного комфорту під час проведення занять в дистанційному режимі. Певні теми дисципліни викладати у повільному темпі, оскільки емоційна складова зараз набуває більш важливого значення ніж опанування навчальним матеріалом.

По-третє, в режимі нестабільного інтернету і перебоїв електропостачання внести зміни до викладання матеріалу певних тем дисципліни або в спрощеному варіанті, або в режимі індивідуального консультування (можливо, в асинхронному режимі, офлайн-спілкуванні зі студентами).

1. Акімова Ю. А., Осмаєв О. А. Особливості викладання дисциплін математичного циклу в умовах змішаного навчання. Тези наук.-метод. конф. кафедр університету «Проблеми впровадження змішаного навчання в Українському державному університеті залізничного транспорту» (25–26 листопада 2020 року). Харків: УкрДУЗТ, 2020. С. 100-101. URL: <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/tezy-nmk-2020.pdf>.

2. Акімова Ю. А., Осмаєв О. А. Особливості викладання дисциплін математичного циклу в умовах дуальної форми навчання. Тези наук.-метод. конф. кафедр університету «Проблеми впровадження дистанційної та дуальної форм здобуття вищої освіти в Українському державному університеті залізничного транспорту» (24–25 листопада 2021 року). Харків: УкрДУЗТ, 2021. С. 115-116. URL: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/tezi-konf_2021-1.pdf.

*Д-р техн. наук, професор, завідувач О. М. Огар,
канд. техн. наук, доцент А. В. Колісник
кафедри залізничних станцій та вузлів*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Повномасштабна війна, яка прийшла в нашу країну, повністю змінила життя кожного громадянина України в усіх сферах його буття. Зміни торкнулися і учасників освітнього процесу закладів вищої освіти. Як свідчать статистичні данні [1], станом на 1 жовтня 2021 року кількість здобувачів вищої освіти в Україні сягнула понад один мільйон. Тому виникає актуальне питання підвищення якості освітнього процесу в умовах воєнного стану.

Офлайн-навчання здобувачів у закладах вищої освіти (ЗВО) безперечно найякісніший формат навчання, який дає можливість живого спілкування між викладачами та здобувачами. Але в нинішніх реаліях пріоритетною задачею залишається безпечна організація освітнього процесу для студентів та викладачів. При цьому 22 тисячі українських вчителів та викладачів [2] знаходяться за кордоном, що робить неможливим повернутися до звичного формату навчання.

З початку пандемії у 2020 році більшість ЗВО України запровадили процес навчання студентів онлайн. На сьогодні вже на достатньому рівні розвинуті та запроваджені у ЗВО технології для онлайн-навчання, тому відновлення освітнього процесу під час війни було цілком можливо в найкоротші строки. Дистанційне навчання під час воєнного стану в Україні – це можливість подальшого здобуття знань студентами з будь-якої точки світу, незалежно від того, в якій країні вони знаходяться, для ЗВО – не втратити своїх здобувачів та зберегти робочі місця для викладачів.

Але існують певні недоліки дистанційного навчання під час війни, які пов'язані з якістю навчання студентів і засвоєнням пройденого матеріалу. На даний момент як викладачі, так і студенти повинні підлаштовуватись під різні ситуації під час організації освітнього процесу у воєнний час, а саме, коли відбуваються повітряні тривоги, відключення електромереж, перебої інтернет-зв'язку, через які погіршуються умови навчання студентів. Тому доцільним